Experior itaq; verā eē comiti sniam nihil eē qn male narrādo possit deteriorari. Dāc ego eē vnā ex maxis difficultatib estimo/q̄ reddūt offīm p̄dicationis onerosissimū. q̄s difficultates atq; discrimia Greg. ⁊ Aris. q̄libet in suo pastorali/⁊ Aug. iij. de doctrina cp̄iana/copiosissime narrauerunt. Fit enī plerūq; (hoc ꝓ centies expto) vt p̄ntes in fmone aliq̄/non solū deprauēt bn̄dicta sed ea q̄ nullo mō dicta sūt/ꝯstant affirmēt pro platis. Stultorq; quid infinit⁹ est nūcrus. Est tn̄ sapiētis assertio/Stult⁹ n̄ capit ea prudētie/nisi ea dixerꝭ q̄ ea sank in corde suo. Ueꝝ q̄z ē dictū apuley m̄tos eē q̄ sol' auribꝫ corpis philosophank/ intellectū ea vel nullū hn̄t/ vel illū varīāt pr varietate passionū ⁊ affectionū/ quēadmodū in sonitu cāpanarū sumim⁹ argumētū/ Dicunt ei (vt vulgari more loq̄r) qd volum⁹. Porro mihi ꝯsci⁹ suz/ nihil ptulisse tūc/ qd n̄ eēt sacre fidi/ monitisq; salubribꝫ accōmod. ⁊ examinata vitate stabilitū. Nihiomin⁹ q̄t bōe ie/su sup eodē fmone mihi relata sūt/ q̄ ne dū nō dixerā/ sz nec cogitauerā. Quot peuerse capta ⁊ puersius ipugta audacter assere/re q̄sdā postmodū p̄ntes/ viderint ipi quo studio vel ꝯdicendi vel vane cōplacēdi/ seu zelo vel ig̃rantia moti/ q̄fisse veritates per me positas ipugnare/ ⁊ p rōes palā errone as/ sz nolo seq̄ relationes solas hoīm in tāto negocio defendēde veritatis/ ne pugnemus/ vt dicit in tenebris. Habuissent igit dictorū meorum formā ꝓpriam/ ⁊ limitatione/ adeo vt transpositō sepe vel omissio vnius vocabuli sniam variasset/ habuissent in q̄ forma ipam/ habuissem viceuersa solide q̄ dixissent/ nūq; refugissem p veritatis defensione ꝯgredi. sz q̄d agerē /nihil obiectū est qd struerim/ dū essem p̄ns/ potensq; verbotenus rn̄dere/ sed longo postmodū intuallo me absente ⁊ surdo vocibꝫ eorq; plurima/ variaq; in oppositū dicta predicataq; ego solis rumoribꝫ accepi/ q̄bꝫ cur non magno conatu rn̄dere pauerim iaz exp̄ssi. Nouissime āt hesterno vespe scp̄sit ecvn⁹ amicꝭ fidelissimis/ se audisse ab altero/ q̄ similiter audierat ab alijs grauibꝫ (vt dicebat) viris me dixisse in ter cetera q̄ homīe in articulo mortis exīte q̄libet sacerdos hz eēlem ptātem cū papa in indulgētijs dandis/ a pena ⁊ culpa. Hanc vo assertionē certissim⁹ sum nec sensisse nec dixisse/ quāquā si de potestate ordinis in casu necessitatis fieret locutio/ scitū est satis/ q̄d doctores sententiēt Denicq; quid dixerim/ vn̄ error talis potuerit/ in aliquibꝫ parꝭ forsan aduertēnbꝫ ad vborꝭ formā/ elici. Pono diffusiori fmone i cartula colligata p̄ntibꝫ. Tu p̄ctor sapiētissime coram tuis oculis tot⁹ palam sū/ tibi int⁹ ⁊ in cute not⁹. Digneris accipe baculū defensionis mee in h̄ articulo/ q̄ appbēso/ voces oppositas/ si ita dignū visuz fuerit/ valeas cōpescere. Postremo totū ipm sermonē quē bacten⁹ recōditū ab sq; mltiplicatōe in alias man⁹ babui/ mittere (si ita cē sueris) pat⁹ sum: intētione talis finis. Det dn̄s ipe bn̄ valere iugit in dno/ ad ꝯsecutō nē btē spei/ ⁊ ad vnionē celerius remeandā in regionē ecclesie sancte dei.

Sermo factus coram Alexandro papa per magistrum Johannem de Gerson cancellariū parisieū. In die ascensionis domini.

Adiuua rex celestis ⁊ tu regina genitrix vbigo pauperem ⁊ inopem de regno israelitico locuturum.

Domine si in tempore hoc restitues regnum israel. Originaliter Actuū. i. ca. ⁊ recitatur in epistola presentis festiuitatis. Non sum nescius beatissime pater/ vosq; cardines orbis terrarum/ ⁊ ceteri domini sapientia clara fulgentes/ me subire sermonis onus prorsus impar exiguis viribus. Idcirco pulsabo ianuas deuote/ regis celestis/ vt impfectuz meum suppleat. humili det gratiaz. linguā infantis faciat disertam. Et quo facilius exaudiar oretur pariter eius pia genitrix/ illicq; salutatio presentetur angelica. Aue gratia plena ⁊c. Domine si in tempore hoc ⁊c. Quesierunt hoc apostoli ab ascendente domino. eisdem quidem verbis. sz sensu vario. qua varietate breuitatis studio preterita. quoniam duplex est regnum israel. hoc est videntium deum. alteruz celeste triumphantis ecclesie/ cuius ciues deum vident per speciem. alterum terrestre militantis. cuius ciues deum intuentur per fidem Dicā primū quō celestis/ deinde treni ruinas ascēsio dn̄ica hodie restituerit. Hanc mihi ptitionē n̄ me⁹ sensus sz diuin⁹ ꝯtulit ap̄ls. a q̄ scp̄tū memī deū p̄rez ꝓpositisse in dispēsatōe plenitudis tpm istaurare oia in xpo q̄ in celis ⁊ que in terra sunt. Ecce me

docet apl's tu⁹ vas electionis tue dñe Jesu
que tibi rūdere licuerit q̄rentib⁹ discipulis
dñesi i tpe ħ E. Nā si p te eēnt instaurāda
q̄ sūt in cel⁹ vti affirmare illū p spicio. q̄d ti⁹
bi leui⁹ q̄ħ hāc illis veritatem rūdēre ꝓpter ea
scādere celos vt ciuitatē diminutā ⁊ mag p
te sua p scel⁹ orbatā turpe/reintegrares. Ip
sa malo ꝓ oīm pīma parēs supbia / luciferū
illū q̄ mane oriebat/cū tertia stella ꝓ pte tra⁹
ait ad tenebrosū occasū. Et q̄s crederet nō
inde regni supni claritatē obūbratā? Lol⁹
lite ergħ celo visibili lucifer ꝓ / ⁊ cū eo tertia ꝓ
tē stella ꝓ/cui dubiū ē noctes obscuriores
fuēre? Quis nesciat ipfectā remāsisse scōꝝ
ādelo ꝓ societatem suo numero diminuto?
Quis in dubiū vocabit corp⁹ ciuitatis illi⁹
pstantissimo ꝓ mēbro ꝓ auulsione sensisse le
sionē/⁊ integritatē pulcerrimā amisisse? Al⁹
lus opinor. ¶ Ergo claudicabit scōꝝ glo⁹
ria. nec ōi ciuitas de sui integritate letabit.
Si natura tanto tpe vacuū insectet ⁊ sic er⁹
horrescat. q̄ pacto supnas sedes vacuas/ o⁹
culis eēs aspiciet scōꝝ glia? Denicq̄ gau⁹
dēt angeli ad pniam pctōꝝ. Ac si gaudiuꝫ
ingerāt angelis lachryme mee. q̄d delicie
mee. Etsi delicie mee gaudiū sit ādelo ꝓ. q̄
mō magis fuisset eo ꝓ q̄ ceciderūt pmāsio?
At illō ciuitati celesti deest. Fuisset igit alī⁹
q̄ scōꝝ iocūditas stātib⁹ ādelis q̄ ruētib⁹ sb
lata ē. ¶ Ergo inq̄es ꝯfirmati spūs cetero
rū ruinā mesti deplorauerūt. ⁊ q̄ pte brōrū
ciuitatē luct⁹ ingrederet. Nō dico fleuisse. ñ
mestos/ñ tristes extitisse/viderūt culpā pec
cātiū. nō indō letati sūt ꝓpt caritatē/neq̄ cō⁹
tristati ꝓpt ꝯfirmatōꝝ Viderūt deinō penā
⁊ letati sūt iusti videdo vindictā/atq̄ ad de⁹
iectōꝝ ipiorꝝ affuerūt ꝯditori. Ateni michā
el ⁊ ādeli ei⁹ pliati sūt cū draconē. ⁊ putas vi
ctoria potitos nō inde sūpsisse gaudiuꝫ?
Sz aliō ē aliquā deesse leticiā ipfecte ciui⁹
tati. aliō tristiciā admittere? Nōne vides de
lectatōes ipas itellect⁹ purissimas ⁊ ōrecta
te carētes cū assūt letificare. cū absūt nō cō
tristare. ¶ Accessit ad mali cumulū q̄ ea su
pbia q̄ ꝯcepit i cel⁹ dolorē. in padiso trestri
pepit iniq̄tatē. qñ p iuidiā indigta carnem
eo viliorē ascēdere vñ pstātior spūs corue⁹
rat. hoi ꝯdito ad replēdas sedes in celo va⁹
cue factas/in ꝓpēte dīꝝ vir⁹ aspsit. Sic. n.
iuidia mors intrauit i orbē tra ꝓ/q̄ħ inimi⁹
tiū extiterit oīs pcti supbia. Ira ex omi pte
optate restōni supne ciuitatis/malign⁹ ob
uiabat. Attū spes eū fefellit. restituta ē imo
⁊ āplificata dignitate. Cecidit lucifer p sup
biā ascēdit ali⁹ lucifer p hūilitatē. Innecte
tenebre p occasū pmi purgate fuerūt p or⁹
tū scōi. Ille minuit scōꝝ nūeꝝ iste restaura
uit ⁊ āplificauit diminutū. Ille regni viola
nit integritatē. iste violatā repauit. Ille in
celo sedes vacue fecit/iste nouis laudatori
b⁹ vacue factas adipleuit. Ille mltos ex ā⁹
gelis exēplo malo traxit in p̄ceps. iste pluri
mos hoies iustificatos tanq̄ cētesimā ouē
pus errātē ꝓpter hūeris reportauit in celos
Iste ex oī pte satban ōludit. nec. n. ī celos
reascēdere potuit vñ tāq̄ fulgur ceciderat.
ħ ē furoris ipetu fuerat p̄cipitat⁹/⁊ ascēsuꝫ
quē hoi atq̄ restōem quā inuidit ciuitati nl⁹
laten⁹ ipedire p̄ualuit Vex gladio suo ma
nu potētioris erepto iugulat. ⁊ dū intētiōe
corrupta ab ingressu glie nouos ciues phi⁹
bere gloriosūq̄ dei regnū integritate pulcer
rima fraudare satagit/tā ciuib⁹ fabricat co⁹
ronas/q̄ħ nouā dignitate regnū honestat.
Lucifer inde cecidit. sol ascēdit. Vanitas
e celis eiecta ē. vitas in celo reuecta ē Ami
serat illa ciuitas creatū angelum/ac recepit
creatorē hoiez. Vñ ⁊ ħ yex ē illō apli. Nō
sic delictū ita ⁊ donū. ¶ Vis et audire no⁹ ⁊
uū gen⁹ gaudij q̄ nisi hō peccasset ciuitas
illa nō sensisset. Nōvereor ne nimis audacē
loq̄ videar/cū seq̄r Berū. auctorē/q̄ nō pu⁹
tat deū nr̄m totā hitux glie sne laudē/ do⁹
nec veniāt q̄ i ꝯspectu ādelorꝝ psallāt tibi.
Letati sum⁹ p diebꝫ q̄bꝫ nos hūiliasti. an⁹
nis q̄bꝫ vidim⁹ mala. Hoc gen⁹ leticie celi
nescierūt nisi p eccie filios. ħ nēo vnq̄ leta
tur/q̄ nūq̄ nō letat. Opportune p⁹ tristiciam
gaudiū subit. p⁹ laborē q̄es. p⁹ naufragiū
port⁹ placet cūct⁹ securitas/sz ei magis q̄ ti
muit. Jocūda oibꝫ lux/sz euadēti de ptāte
tenebrarꝝ iocūdior. Trāsisse de morte ad vi
tā/vite grām duplat. deest laudi si desūt q̄
dicāt trāsiuim⁹ p ignē ⁊ aquā ⁊ eduxisti nos
in refrigeriū ¶ Hodie felix illa ciuitas no
uis exultat gaudijs. ad hūc diē celest⁹ ruine
pdurauerūt. Ad hūc diē nēo ascendit in ce
los cū dexpo sepsierit ꝓpha q̄ ascēdit pādēs
ante eos iter. ¶ An vero ipo ascendēte co⁹
ascenderint q̄ cum resurgente resurrexisse
legūt? aias oī labe purgatas Credo/sed de
corpib⁹ haud q̄cq̄ temere diffinire velim.
¶ Ergo leti fuerūt angeli xpo ꝯcepto. leti
nascēte. leti pdicāte. leti hoiem redimente.
leti resurgente. sed letiores ascēdēte. Quid
ita? Quia multa docēt misteria xpo pñte q̄
pus absēte nesciēt. Nec id mirꝝ videat cū
scripsit apl'us. Innotescere principibus

Sermo coram alexandro papa

& ptātib⁹ in celestib⁹ p ecciam / multiformez
sapiam dei. Porro qd̄ pus sola spe tenue/
rāt / ruinas suas resarciendas / hodie re letio
re cōprehēdūt. ¶ Quis mihi det o dñe Je
su / o gloriosissime restitutor regni celest⁹, q̄s
mihi det vt possim ꝓcipe ꝯta intuleris ho
die celis festa gaudiorꝫ, ꝯta iocūditate btō
rū spirituū agmia ad nouā solēnitatē iuita
ueris / ꝯta tibi leticia calcatori torcular⁹ cū
rubris vestimētis celos introgredieti tota
supna curia certati obuiā venerit / aduenis⁹
se gratulata ē / ꝯtis laudib⁹ triūphatorē p⁹
secuta ē / ꝯ iocūdis ebseqis in sedē excelsio
rē collocare studuerit? Si pl⁹ gaudeat sup
vni⁹ pctōris pnia ꝯ sup nonaginta nouez
iustis q̄ ea nō egēt. ꝯtū de te gauisa est deo
hoie / mort⁹ victore / tot penitētes in ipsam
domū patrīā nō reducēte ez reportāte / q̄ipe
es sūmū ei⁹ gaudiū. sūm⁹ amor. sūma suaui
tas? In te eni tota desidereat ꝓspicere. te su
is ipi⁹ oculi ex ꝓpinq ꝓtuendum pūtabas.
Quā incredibili voluptate sensus oim in/
tios tua vox illa pmulsit. Cōgratulami mi
bi o amici ⁊ vicini. qz iuēi ouē q̄ pierat. iue
ni dragmā pditā / mortu⁹ fili⁹ reuixit. Cele
brem⁹ alacriter o ꝯpianitat⁹ rctōres incliti
celebrem⁹ tantā festiuitatē. repūtem⁹ in ter
ris angelorꝫ leticiā / q̄ p nr̄a illis salute ptiz
ingesta ē. Nob ꝓgratulemur q̄ꝫ ē hodie re
lata ⁊ mo ⁊ captiuata captiuitas. Ascen/
dēs eni ꝯpus in altū / captiuā duxit ꝯcaptiui
tatē. gaudiū ingēs hodie cyrogphū nr̄e dā
natōis deletū ē. Quidni hodie illa natura
in celū ijt. cui dictū ante fuerat. terra es ⁊ i
terram ibis. Et vt thematis sententia con/
cludatur a dño in tpe hoc restitutū est cele/
ste regnum israel. ¶ Hec p̄ porē pte nr̄i ser
monis satis sint. Domine si in tpe B ⁊c.

Tractet iā hec introgatio de regno
pegrinatonis eccie / qd̄ ab Abel iu
sto ducēs originē ⁊si postea sepe la
borauerit tñ nūq̄ vniuersum intercidit. Se
pe expugerūt me a iuuētute mea ⁊ ñ potue
rūt mihi. Floruit aliqū sb prīarchis ducib⁹
iudicib⁹ regib⁹ sacēdotib⁹. vexaplorꝫ tpe na
tionib⁹ subiectū mire deflorverat. Rūde tu
q̄rētib⁹ dñe Jesu / t̄ ego / sicuti ēte nē opib⁹
nē vocib⁹ rūdisti. ⁊ si min⁹ fortassis ad affe
ctū q̄rētiū / tñ ad vitatē. Audistis / qm̄ misi
vos vt eatis ⁊ fructū afferatis / eripiēdo ci/
ues israeliticos e manib⁹ regis babylonis.
Auditis / qm̄ p̄cipio vob⁹ vt eūtes in mūdū
vniuersū p̄dicet⁹ euāgeliū oi creatur̄ / vt sit⁹
mihi testes in hierl'm ⁊ iudea ⁊ samaria. ⁊
vsq̄z ad extremū terre. Cur h̄? Nisi vt q̄qua
uersū hoste depulso / regnū israeliticū / vro
mistrerio dilatet. Qui⁹ rei gr̄a dedi q̄sdam
vr̄m apl'os. q̄sdā ꝓphas. q̄sdā euāgelistas
alios aūt pastores aut doctores ad ꝓsūma
tionē sctōꝝ in op⁹ mīsterij. in edificatiōem
regni isrl'. Propterea alteri vr̄m alierā māi
festatiōez spūs pti ōdi pti dabo ad vtilitatē
repationis regni desolati. Et ne nudos ho
stiū telis exponerē succinti lūbos vr̄os in
vitate / indui vos loricā iusticie. dedi pedū
calceos in ꝓpatione euāgelij pacis ꝓtuli scu
tū fidei / galeā salut⁹ / ⁊ gladiū spūs qd̄ est v̄
bū dei. qz v̄o ibecillib⁹ q̄les adhuc est⁹ hec
arma poti⁹ forēt oneri q̄ vsui. Dico vob
ab hierosolimis ne discedatis / q̄ad usq̄z re/
ceperitis v̄tutē spūsscti supueniētis in vos
q̄ nō arma tm̄ sine molestia ferre. verūetiaz
cūctos īpetus hostiles eludere. imo ⁊ exer/
citus fundere atq̄z fugare possitis. Nā quō
dāna celestia restituēt nisi ex his ciuib⁹ re/
gni terrestris q̄dā surs̄ ascēderint. ¶ Hec
illis car⁹ ꝓceptor / cui⁹ vocib⁹ diligent pa/
ruerūt. Ulñ p⁹ spūsscti susceptionē / pfecti p
dicauerūt vbiq̄z / dño cooperāte ⁊ ꝓmonez
ꝓfirmāte seqntib⁹ signis. Ubiq̄z circūtule/
rūt sagittas potētis acutas cū carbonibus
desolatorijs. vbiq̄z vicerūt regna. effugarī
aciē gladij fortes fuerūt in bello. castra v̄te
rūt exterorꝫ. Ita breui creuit eccia iclyta fa/
cta ē ⁊ posita ē in supbiā seculorꝫ. dñata est
a mari vsq̄z ad mare. ⁊ a fluminev̄sq̄z ad ter
minos orb̄ terrarꝫ. Adorauerūt eū oēs re/
ges. oēs gētes fuierunt ei. ¶ Sed q̄d ad
hec ascēsio? multū p oēm moduz. Quippe
q̄diu dñs in terris cū discipulis ꝓuersatus
est / humi repsit eorꝫ dilectio. dulciter sicq̄ dē
eum amauerūt. ⁊ p ei⁹ dilectiōe spreuerūt
alia. Ecce inq̄ūt reliq̄m⁹ oia ⁊ secuti sum⁹ te
Uerꝫ nescio / quō pūria vise carnis / spūalis
amoris puritatē nō admittebat. Inde se/
pe tanq̄z carnales obiurganī. Inde petrus
impatienter audiēs verbū de morte mgr̄i /
sathanas vocat. Inō cūcti moleste tulerūt
q̄ de ascēsuri mgr̄i discessu audierūt. Inde
plus ill' sapiebat v̄bū caro q̄ / v̄bū v̄tus. v̄
bū sapientia iustia virt⁹ pietas. Inde scri/
ptū est illud. Nisi ego abiero paclit⁹ nō ve
niet. Et illud aliud. Nondū erat spūs dat⁹
qz nondū fuerat Jesus glorificat⁹. Ez p⁹
mgr̄i discessionē aptiores subinde fuerūt
sctm̄ suscipe spm̄ / a q̄ roborati atq̄z firmati

discerēt amare valide. pdicare vitatē itrepide/frigida corda succēdere/discerēt plⁿ iuenire saporis ī vbo deo q̄ in vbo hoie. Experirenk altiorē amoris gradū iā eis oñsuz a xpo dicēte. spūs est q̄ vivificat/caro nō p dest quicq̄. Ad hūc gradū Paulus ascendisse videbak cū dicebat. Et si cognouimⁿ xpm fm carnē/sed iā nō nouimⁿ. Fortassis z pheta cū diceret. Spūs ante faciē nrz xps dñs. Nuⁿ igik spūalis amoris viribⁿ acroboze regnū israeliticū restituerūt.

Sed heu z plusq̄ millies heu. q̄ grandis nobis materia lachrymarū obiicik. Circūferamⁿ oculos quozsumcūq̄ libuerit. nusq̄ pax/nusq̄ trāquillitas. nusq̄ secura quies. vbiq̄ calamitas. afflictio perturbatio. O me miserū/quō regnū vbiq̄ diffusuz p bellatozes inclitos/coartauit in angustuz ac restrinxit rex impiⁿ Babylonis. quō maiorē ātiqui regni portionez abstulit xpo/z eā ipaz q̄ scōm sibi nomē retinuit innumeris tempestatibⁿ iactatā afflixit. Nam quota sunt humani generis portio machometici ac ab octingētis ferme annis suaue xpi iugū ceruicibⁿ excusserūt? Quota indifferūk xpiane cruc̄ insignibⁿ exornati sz eccie romane primatū ignorare. Quota greci/at illos mala tempestas a sede Petri disiectos/non modo scismatis sed nōnullⁿ etiā heresis macula fedauit. Latinitas ipa purior ac īmaculatior. sedē enī habet Petri. p cuⁿ fide ne deficeret specialiter orauit ille q̄ in omnibⁿ exaudiⁿ est p sua reuerentia. Ipa tamē tam multis q̄ diuturnis q̄ violentis scismatibⁿ. tū antea sepe. tum nostra tēpestate miserabiliter cōcussa languit Unde nup tantarū calamitatū impatiens eccia/mlⁿis suspiriis ac gemitibⁿ clamauit ad dñm. Dñe si tpe hⁿ restitues regnū israel Aliq̄ ex pte audita ē. excitatⁿ est tanq̄ dormiēs dñs. tanq̄ potēs crapulatⁿ a vino. et percussit inimicos suos ī posteriora. opprobriū sempiternū dedit illis. Asportauit duplicē sobnam tanq̄ gallū gallinaceū z fidelē Eliachim substituit. Haz cuⁿ ē ista tua substitutio. p. b. nisi xpi? vñ ꝓuocatō ꝓsilij tā mira? Ubi pus discordātiū in audita cōsensio? Ubi tot psulū ac psapientū ꝓcursus tā celer? Nō ea certe dissensionis sz pacis. Non vocauit papa. fuit ꝓuenticulū. O ridenda ac irrōalis nimiū rō. Nec vero ad q̄tuor illa ꝓcilia q̄ ī actibⁿ apl'icis describūk Petrus vocasse memorak. Nec sinodus Nicena iussu Siluestri. sed Cōstātini ꝓuenisse legik. Ad quintū vniuersale patz/ꝓsiliū cōtra theodorū nestorij discipulū/nemine ꝓuocāte/sese certatim pres exhortati sūt Fuere ergo ꝓuēticula? Caue dixeris. Colunk ab Augⁿ. tanq̄ euāgelia. Quid si scisma dubios rddat xpianos quē duoz p papa colāt. Quid si qō praz est/summⁿ pontifex labak in heresim/vt legimⁿ Liberium arriane prauitati subscripsisse. Marcellinū idol' sacrificasse. Quid si iutolerandis oneribⁿ xpianitatē grauaret? An aduersus tātos morbos vllā relinq̄s medelā? Relinquo inq̄es. Credo sane. Nā imperfectam nimiū ecciasticam policiā astrueres/nec a ꝓo cuius pfecta sūt opa salubriter institutam/qō credere nefas est. siq̄s in eā morbⁿ possz incurrere ꝓtra quē nlla posset adhiberi medicina. sed tū nulla memoratis casibⁿ relinquik/si nō aliqū sine pape vocatione ꝓuenire possit ecclesia. Libent hic diutiⁿ insisterē sed breuitate phibeor. Quoniam ergo te certū ac indubitatū pōtificē nobis exhibuit deus/vt reliqua mala per te tollat z regnū israel nimis instrictū itez ampliet ad te iā cōuertitur z clamitat eccia / querēs Dñe si in tempe hoc zē. Nō ab lōgis inq̄t retro diebⁿ quisq̄ me summⁿ pontifex in tā tam spem erexit recuperāde mee dignitatis antiq̄/sicuti tu/quē video ꝓtrarie dispositū illis q̄ me diuiserūt. Fac obsecro vt nō frustra sperauerim. Cōsidera etiaz atq̄ etiā q̄ cū mihi donatⁿ es. tuⁿ esse certe desisti. nec si te vocē dñm/tu me xpterea famulā arbitreris. Sic Sara obediebat Abrahe dominū illū vocās. Nō ego certe tua. sz tu meus. oīa siq̄dem mea sunt/siue Paulⁿ siue apollo siue cephas. Tu te etiā filioz meoz seruū vocas si nō es/cur te vocas? Si vere es. negato dñm/z vide q̄z tū mihi debes Si q̄spiā te filioz meoz rōabiliter vti velit/non potes te sibi negare vel furari q̄ suⁿ es. q̄n p te vel aliū/necessitati sue succurras q̄ nil ambitioni/nihil auaricie/vel malicie debeas/si tantū singulis q̄z tū vniuersis? certe q̄z vniuersis tantū mihi. Quare suspirabūda atq̄ plorabūda peto/vt mala mea respicias/vt regnū israel hoc tpe restituas. Justū petit pater brissime. eā exaudi. vniuersū studiū tuū ad regni sui restitutionē ꝓferas. de vetusta illa saracenozz ruina/q̄z nis o si resarciret. Vix ausim aliquid dicere. lz nō existimēt xpiani populi

Sermo coꝝ alexandro papa

retōres/ꝗ absoluti p̃cepto/qd̄ hodie tuis auribꝫ itonuit. Lūtes i mōm vniuersū/p̃dicate euāgeliū oī creature, alīqz sil'ibꝫ. ēqz diu fuerit aliq̄ gēs sine xp̄o. nec se putassent patres eorꝫ apl'i. nec illi q̄tuor p̃ncipales doctores eccie. p̃ q̄ꝫ tpa tāta pestis exorta est Uerꝫ ab hac disputatiōe breuitatis amor auocat ac ꝓperapit ad alia. De indis q̄d dicaz. Dūt xp̄m an pure q̄s doceat? Quis teverat ad eos mittere q̄ referāt oīa? Facile in eis fidei sinceritas corrūpit. cū eccie romane nō cohereāt. a q̄ fidei certitudo petēda ē Impiger extremos currit mercator ad indos. ꝑ mare pauperiē fugiēs p̃ tela per ignes. At ex te nullꝰ eo curret spe lucrifaciē de tāte gētis. memēto tm̄ illi te eē debitorez Jā vo de grecis loq̄rer q̄bꝫ multa latini debem̄. Uerꝫ hūc locū eo negligēti trāseo/ q̄ te erga grecorꝫ reuocatōnē oēs adhītuꝫ opas intelligo. Festina pr̄. festina/ne fugiat hora. ne labat occasio desup oblata/cui nō est facile sil'is reditura. Ad rē felicit tractādā/tps oīm p̃mū est. Jtidē dicend ū puto de ea pte latinorꝫ/q̄ nondū tuā clarā iusticiā insequit. sed duobꝫ homibꝫ hūano iudicio d̄inorꝫ ꝗdēnatis adhuc inheret. qm̄ z tua vigilātia: z obedientiū p̃ncipū seduli tate/z tue virat' pspicuitate/spes ē cito d̄o bū iuuāte rediturā. Labore tm̄ op̃ est.

Igit̄ hīs tāta breuitate decurs pgit iterꝫ ecclesia q̄rere de ea pte q̄ tuā iusticiaz agscit. Dñe si in tpe B z c. Tecū forte cogitas. cur B q̄rat. nā cū hec ps sit scismate libata. q̄naz in ea ruine repande relinquūt? Gaudet sane scisma eē hinc depulsū. sz nō radicit̄ credit auulsū. Herēt tre radices ex q̄bꝫ pullulauerat malū germē. Uerek ne si nō succindāt denuo repullulet/q̄re cupit vt fodiat alt̄ labor tu̅/nō futura sine metu nisi videritcūctas malorꝫ germinū stirpes penitus auulsas. Sz q̄ sūt ais iste radices? Absit si B a mea tenuitate. prius absit vt tuā sūmaz sapiam veli instruere/scio ab īsania paululū distare volētē docere mineruā. Sz effūdo coā te cordis mei affectū. imo pfero voces eccie scōꝝ/z sine suspitiōe docendi/oro vt eas exaudias. Quis ei nesciat nos i orōnibꝫ effūdere coā deo corda nr̄a. nec eū velle docere? Halo tm̄ dicat ipamet eccia voces scōꝝ suorꝫ/dicat q̄s velit stirpes excindi z q̄s plātrari. An loq̄t. nō tā in me sz in eā intēdite. Ue misere mihi/ve infelici. ex q̄ dignitatis culmie/mālibꝫ iniq̄ꝫ detracta sum. quō mutat̄ ē color optim̄. offuscat̄ faciei nitor. Celestis pulcritudo trenis sordibꝫ inq̄nata. exangue corp̃ effectū mifandū. incultū. hispidū vestimētis fragrātibꝫ spoliatū. Ecce rex z ꝗditor meus/meregni scōꝝ celestis/exp̃ssam imaginē eē decreuerat. vt q̄tū fas eēt/terrenaꝝ rexꝝ oblita/celo ꝓpinq̄rē/z regnū illō supnū ocul'mortaliuz p̃ntarē. Sic eni sub moyse nomie dicū fuerat. vade oīa facias fm exēplar tibi mōstratū i mōte. Sic retulit postea discipul̄ quē dilexit/se vidisse ciuitatē scām hierl'm descēdentē de celo/hūtē claritatē. Duplici vo similitudie illā imitabar. Primū q̄dē. q̄ sicē in celesti regno cherubin. seraphi ac ceteri q̄ꝗ vsqz ad āgelos ordinant̄ sub vno capite d̄o. ita i meo corpe sb sūmo p̃ōtifice/ p̃matres vl' pr̄iarche. archiep̃i z ep̃i. archipbr̄i p̃sbyteri z abbates z reliq̄ At alia p̃ncipalior/z cui̅ gr̄a hec istituta fuit/vt q̄tū paritur corp̃ corruptibile/qd̄ celestes hūt pfecte/hēant terrestres ex pte. Illi vidēt p spēm/videāt isti p sapiam z fidē. Illi deū tenent p̃ntē p ꝗphēsionē. teneāt absentē isti p spez Illi deo fruūt plēa caritate. fruant isti q̄ta p̃nt in corpe grauāte. Deū colāt z adorēt quō bti. casti sint quō bti. sapiāt q̄ sursū sūt nō q̄ sup trā quō bti. z sic posse discurrere p ceras virtutes. recte sane. sic ordiauit sapiens artifex. Naz si ꝓpria rō mea q̄rit. z mei collatio ad celestē ciuitatē faciēdaz ē. Ego sū via z mot̄ in illā. illa finis ac terminus. Ego pegrinatio raptū trāsiēs. illa patria sp manēs. Ego militātiū iuge certamē. illa letus victorꝫ trūph̄. Ego vallis miserie/illa mōs leticie. Ego mare tēpestuosuz. illa port̄ tranq̄llus. Ego exiliū. illa natale solum Jtaq̄ quēadmodū mot̄ ex suo termio ad quē/vadit. sic ego ex illa. ꝓpriā trabo rōz Quātū ad illā accessero tm̄ vitatis adq̄ro. Si tendere desidero/amisso noie ꝓprio in alterā formā ꝗuertor. Uñ de ꝗditor meus ascendēs in celū q̄d aliō voluit q̄ꝫ vt eū mēte seq̄rer q̄ pgrediebat̄ corpe/vt illic eēt cor meū vbi eēt thezaur̄ me̅. amor me̅ spes z desideriū. Nōne affixit mihi pēnas. q̄bꝫ in tris corpe iacēte/mēte volarē i celos. Sūt eteni pēne volucres mihi/q̄ celsa ꝗscendūt poli q̄s sibi cū velor mēs induit/tras posa despicit. Sz q̄ sunt ille: fides spes caritas nihil cū terra cōe gerētes. sed tote celestes. Nōne fm bas virtutes me ꝗsuscitauit deus z ꝗsidere fecit i celestibꝫ in xp̄o iesu? O mi-

ra atq; ꝏsiderabil' imitatio. q̃ celestior q̃z terrestior effecta ñ dubitor. O ia ciuitas illius ordinē eloquūt celi/sedera/elemēta/mixta cū ordiatissimis legibꝰ ꝏ fuiāt. Uñ z natura duce añ ꝓpm meū natū/gētilū sacēdotū ptātes ita erāt ordiate/vt archiflaminibꝰ flamies subeēnt. a q̃bꝰ adhuc puinciaꝝ ac diocesiū discretōz ptitionēq̃z retineo. Ptātes aūt terrenas q̃s ordiatas ābigat? Non ē ptās nisi a ꝏ. q̃ aūt a ꝏ sūt. ordiata sunt Uex ordis mei pulcritudo lōge pstantior ꝓpssior atq; vicinior. Hui⁹ curā pcipuam ac pone vnicā custodibꝰ q̃s mihi reliqt in terris me⁹ ꝓditor mādauit Exēplū inq̃ens dedi vob vt quēadmodū ego feci ita z vos faciatz. Si sil'itudies pulcerrimas celestis ordis i terrz/vos illas fuate. vrm ē offiñ vt ceros purgetz. illūiietz pficiatz q̃tin⁹ celestē portēt imaginē Idcirco vos purgaui. illūiaui. pfeci. qz nec sordulētū mūdificat. nec tenebrosū illūiat. nec diminuta pficiūt ¶ Et vos q̃les custodes mee spōse substitueritis ēt atz ēt caute ꝓsideretis. Quādiu recte bis mādatis ē obeditū. spūs valuit. caro iacuit. erimia p totū orbē tra ꝝ diffusa sū. Pax vbiq; portabat/vbiq; ꝛcipiebat. ferrea corda linguis igneis z vb ignitiz liq̃scebant. Hz heu q̃d de calamitate pñtiū tēpm q̃rarmiba? q̃bꝰ p celesti ordie/pturbor ꝓfusiōe/z ex sil'itudie celesti q̃ mihi vita ē/ad inferni sil'itudinē vbi nullꝰ ordo sz sēpitnꝰ horror inhitat q̃ mihi mors ē māibꝰ ipij ptrahor? Deniq; ex distinctissima mēbroꝝ decētia/i chaos. Anaxagoreū/nisi manꝰ ꝓditorz retētaret/ꝓpe dilaberer. Siccine mi rex te sequr? Siccine celos peto? Siccine mris celestis venerat imago. Uix iaz ordo meus quē instituisti legit in libris. q̃z to minꝰ in moribꝰ. Cernere est archiepos/pmates suos/vel ig̃rare vel ꝓtēnere/aduersꝰ illos aut ꝓsuetudis diuturne pscptōnē/aut exceptōnē allegare. Et nōne hec eadē ab iferioribꝰ suis archiepi pariūt. Cernere ē pfessos paupratē/ita vt nec in puato nec i cōi sibi q̃q̃z rekuauerit. q̃ libius in terris caritatis ardore seraphi. scie plenitudie cherubi imitarēt aut ad platuras nisibꝰ sūmis aspirare. aut si ꝗ nō audeāt ad bñficioꝝ minoꝝ qō ē inusitatius ꝓmēdans currere/nō veritos necū vxore loth retrospiciētes in sal' effigiē redigant. neq; satis mēores ananie z saphir. Hiꝝ ē nō alios eq festinare ditari his q̃ꝝ pfessio vetat ditari. Cur. n. assidue pulsāt aures aplicas/q̃tin⁹ noua puilegia variāt exorq̃re. Si ꝗ vt publice pficiāt/magis q̃z marsubia repleāt. splēdide viuāt/pauptatē quā vouerūt euāt. ipi viderit. q̃q̃z multa me expientia mgra docuerit/noli tū iudicare. Uiōas alios nouē ordinibꝰ ꝓtētos. ñ ei nouenis bñficijs saturant. tādiu nouos hiat⁹ pādere q̃diu viuāt/ꝓiūgere domū ad domū/agꝝ agro copulare/q̃ i medio terre soli hitarēt. ipm vex ve ꝓpheticū p fabula ꝓtēnere. Uideas fere oēs sūmis ꝓportunitatib⁹ in leges irruere/dū nē petūt gr̃az obtinēdoꝝ sil' incōpatibilium. nē in absentia posse fruct⁹ colligere. nē añ oñs magꝭ dignitates asseq. nūc ad sacros ordies nō cōpelli. z mille alia rectz legib⁹ vetita. Ubi ñ est itolerādū magꝭ platos commissos sibi greges lupis exponere z q̃tidie ad ōnationū regioꝝ supputatōes sedere/nō veritos pceptū aplicū trāsgredi. Neō militās ꝏ implicat se negocijs secularib⁹/eo sensu q̃ per sacroscm ꝓciliū oli expositū fuit ¶ Quid de illis loq̃r q̃ de more patrie pmittz vtunt gal eis. p veste linea vestiūt ferrea. arma fert balla gerūt. fundūt sanguinē. psules negāt duces exhibēt. spūm nesciūt. carnem fouēt q̃si arma militie nr̃e eēnt carualia z nō potentia deo ad destruendū omnē altitudinē extollentez se aduersus sciam dei. Ex si ad hec arma necessitas vigentior detruserit/vti nonnunq̃z accidere fateor. non est magis sperāda victoria ex pugna Josue / q̃m orōne moysi. Porro illō q̃z absurdū in hierarchijs institutis/nullos actus hierarchicos exhibere/nō purgare. nō illuūiare. nō pficere. Atq; vtinā exemplo suo malo non inficerēt. i errores traherent/ac impficerēt paupem plebeculā patam in alterutrū seq aut bona exempla virtutū/aut praua vitiorū. Quid turpi⁹ q̃m videre doctos aut bene moratos. aut extra ordines iacere. aut i imis collocatos. ignaros autē z imbrobos altissimū gradū tenere? videre alios esurire alios ebrios esse. Ex si ad institutonē sacerdotū atq; puisionem venire delectet. doleo semiaria seri litiū. vbi lites seq ꝓpe nefas ē Uix aliqō beneficia iufra platuras ꝓferr/q̃n ipm/vni sūmus pontifex/ alteri vero legat⁹ aliq̃s/itē ordinari⁹ alteri ꝓferat. Quid est ꝗ aliud q̃m litiū materiā exhibere. Nec illō minꝰ absonū q̃ magz fauorib⁹ bñanis aut gr̃a aut metu. aut cupiditate. aut consanguinitate. aut affinitate. aut aliq̃ ipetu

Sermo coram alexandro papa

animi cū indicio aut delectu puisiones iste
fiūt. Nec ad ea dona spectat q̄ spūssanctus
mēbris meis varijs varia distribuit ad re-
gimen ordinatū, atq̄ p se sufficiēs mei cor-
pis. Nūn fit vt auris ad videndū/ad audiē
dū oculus nonnū cū applicet. similiscq̄ cete
rorū mēbrorū ꝛfusio fiat. q̄ nulla maior per
nicies. Et quib̄ hec radicib̄ pullulasse cre
did erim? Profecto ex fedis inq̄namentis
clericorū. ¶ Nūn periere virtutes ex q̄bus se
cūda similitudo mea ad celestem hierarchi
am intemerata saluabat. sublat⁹ est simul
omnis decor ordinis, in q̄ p̄ma fundabat.
Priores illi sub q̄bus magna felicitate flo
rui/sapia celesti fideq̄ feruebāt. Isti poste
riores carnali prudētia corrūpunt. Illi in
flāmabāt amore dei. isti flagrāt amore mū
di. Illi firmabant in vero bono/spe solida
isti spe mēdacij falsi bōis inherescūt. Quo
fit vt quēadmodū illi p sapiaz spūs ceteras-
q̄ claras virtutes/meū regnū fundauerunt
ornauerūt/ampliauerūt/sic isti per carnis
prudentiā ceteraq̄ feda vitia/idem diruāt
maculēt restringant. Nā cū caro ꝛcupiscat
aduersus spm̄/cui dubiū ē leges carnis spi
ritualē policiā poti⁹ subruere cū saluare. de
terrere cū emēdare. minuere cū augere? Re-
cte dicit ethnicus. Imperiū facile his arti-
bus retineri q̄bus initio partū est. Unde
q: meis ꝓpugnatorib̄ artes ille desunt qui
bus mihi dignitatē ac opes antecessores
eorū pepererūt vndq̄ in meam dignitatē
ac diuitias fit impet⁹ Et sicut ex illis tanq̄
pacis radicib̄ par latissime exorta est. sic ex
istis tanq̄ discordiarū stirpib̄/omnia scis-
mata ꝛ creata sunt ꝛ nutrita. ¶ O indignū
facin⁹/o sceleratissimā pditionem. milites
mei ꝛ ijdez filij quos ad honores maximos
opesq̄ sublimaui/proiectis armis sponsi
mei. lorica iusticie. scuto fidei. galea salutis
ꝛ gladio spiritus/ad hostem capitalez trās-
fugerūt/pactoq̄ turpissime pacis federe ar
maturā illius induerūt. loricā iiusticie. scu
tū prudentie carnalis. galeam amoris mū-
dani. gladiū carnis quod est verbum men
dax diaboli. Unde pugnant contra me ꝛ
in materna viscera vires ꝛuertunt. Quos
aduocē defēsores q̄s querā adiutiores. q̄s
mihi ꝓpugnatores sperē nō a filijs ꝛelicta
tim̄ sed hostiliter impugnata? Oliz olim se
uiēte tirānorū rabie/me tutata est ꝛstantia
martyrū. inuelescēte hereticorū fraudulenta
calliditate me ꝓtexit sapientia doctorū mo
do quid agam cum amici mei ꝛ primi/ad
uersum me appropinquauerunt ꝛ steterūt
¶ An non ergo sunt prudentes congeren-
dis opibus. instruendis dapibus. cumu-
landis honoribus. pompis fouendis? ꝛ ne
gligentes regendis plebib̄. alendis paupi
bus. diligendis hūilibus. ꝛ supfluitatibus
coercendis? An non poti⁹ de beneficijs di
sceptant p leges Justiniani/q̄ populū eru
diāt ꝛ doceāt legē xpi? doceant dico imo di-
scant. Nā qnē e sacerdotū nūero mihi dab
nō ignarū legis xpi. An nō augmētis plus
inhiāt facultatū cū lucris animarū? Quis
aūt hec a carnis prudētia pficisci negaue-
rit? Jā vero multas mihi mouerunt lachry-
mas carnalis amoris argumēta clarissima
cū aliū ambitione corruptū p scelus digni
tates rape conari cernerē. ingratum abire.
earū abuti potentia. p eam vim adhibere.
aurū polliceri. minis terrere. allicere blādi-
cijs/fas nefasq̄ ꝛfundere. non reuocatum
neq̄ metu legū neq̄ exemplorū Dathan/ꝛ
Abyron? Simonis magi? regis Osee. Lu
gebā quoq̄ cernens alios auaricia rapaci
oues spoliare/exactionib̄ exactiōes cumu
lare. accusatiōes struere. serere lites. falsis
criminibus inuocentes impetere. congere
re pecunias. terrenis tantūmodo negocia
tioibus intendere/quibus salubriter con-
sultū putarent si mallent Aristotelē audire
q̄ apostoli pterire mandatū. Ille patribus
familias cōpulentis cōsiliū dat vt admini
stranda rū facultatū atq̄ familie negocium
pcuratorib̄ imponāt. ipi vero similr viuāt
aut philosophētur. Sed modicum miror
apud istos Aristotelē contemni/apud q̄s
nihil valet apostolorū exemplum/salubre. q̄
ne verbum dei relinq̄re cogerent septē dia-
cones p ministerio mensarū instituerunt.
Nec sine lachrymis inspicere poterā aliuz
concubinatu pollui. cui tamē vt puritatez
angelicam emuletur connubium est inter-
dictum. luxuriā non clam. sz in ꝓpatulo ha
bere. fedis factis feda verba cōiungere. da
pibus implere ventrem. inebriari vino do
ctum ꝛ ad calicez vigilanti stertere. naso. ꝛ
mille malis alijs ꝓpe ꝛspectis. fluebant mi
hi lachryme. nec fluere desinent nisi malas
istas radices peiorū germinū mores/succi-
sas agnouero ¶ Nam q̄d postremo despe
mēdaci pferā? Quid sacēdotes spare dicam
vtq̄ sempitnā gliam. Nec pfecto eorū po-
strema cura ē. Sz q̄d? Sperāt bnficia cō-

sequi. sperant emolimēta trena. sub noua lege veterascūt. cū nouis pmijs eternisq; relictis ad legis moysi vetustatē resoluūt/ & ex schola credo stoicoꝝ nō certe xpianoꝝ bonores istos caducos bñficioꝝ/ virtutis premia ducūt. Qō facturos ñ existimo nisi ita oculos ad opes honoresq; ouerterēt. vt onera nō aduerterēt. nisi bonoꝝ dulcedinē & nō onerū amaritudinē inspicerēt. An tibi videt nauclerꝰ sūmis tēpestatib vsq; ad finē dieꝝ meoꝝ mari iactādus recte pmiū putare terrenū cōmodū qō tātis piculis cōiunctū viderit. Nō putabit ūq; nisi tempestatis ūmemor. Cetꝝ q̄s viatoꝝ p laboꝝ pmio eā pecuniā sūpserit. quā nisi p medios latrones pdonesq; manu sp portauerit possidere nō liceat. Nullus ūq; nisi salutis oblitꝰ. Ergo si in bñficq̄s statū lubricū sempiternēq; pene nimis facile piculū inesse certū sit. q̄s intelligēs nō ea magis suspere metuat/timore piculoꝝ q̄ q̄rat spe cōmodoꝝ. Quo circa soleo mirari q̄d hi sibi voluerūt q̄ pmū grās expectatiuas applātauerūt. sed vt video iā dudū vera reruz vocabula amissa sūt. Habes itaq; vel maximas afflictionis mee causas/ qr dū oms q̄ sua sūt q̄rūt nō q̄ Jesu xpi/ & qō sibi vile ē qō nō mltis/ duz suaui carnis pastui tm carnales intendūt. currunt ad honores. onera reijciūt/ q̄rūt iocūda/ molesta fugiunt qō in alieno statu dulce viderint ad se rapere. qō in xprio amaꝝ cognouerūt in alios pjcere moliunt. Inde discordie. lites. scismata. rixe. simultates & totiꝰ ordis mei turpissima ofusio. Quero dñe si ab his pestibus ḃ tpe libabis ac restitues reguz israel? Et pcor vt restituas. Qō faeturuz subinde spero. Quippe spūalibolr̄is eruditissimos sacerdotes/ dei legē ignorare nō feres. vti sine dānationis piculis ignorare nequeūt. Qō multis auctoritatib sacre scpture ofirmarez sed breuitati studenduz est. Deniq; cū a puero te celestis religio susceptū adeo spūaliter viuere docuerit. vt id tibi in naturaz ouersuz sit. aduocab spūales viros ad bñficia/ ab his carnales arcebis. Excludes q̄s spes improba ad iportune petendū impulerit/ sed iuitos intrare coges. q̄s puipēdere terrena cōpatione celestiū agnoueris. Et inde confusionē pūtis tpis reduces ad distinctōz ordis. Loges quēq; suū tenere locū/ suo ḡdu ocētari/ offīm exercere ordis suscepti/ limites nō excedere. nō pturbare terminos positos a pribꝰ. Jubebis quēlibet eē ocentū mēsura statuū decēte. Et qm̄ praue cupiditati tminū iponit nēo. tu oib pfigere conaberꝭ. Precipies semiare spūalia q̄ metūt carnalia. Et cōtra leges recte latas q̄tralibet iportunitate petentiū fatigerꝭ nūq̄ dispensab nisi aut necessitas vrgeat/ aut cōis puocet vtilitas. Alioq̄n fuerit potius crudel dissipatio/ q̄ iusta dispēsatio. Caueb dispēsatōez ipam lege cōiorē facere ne turpe sit si regulā sua vincat exceptio

Si hec feceris ad q̄ te suscepti officij debitū astringit. tū scismatū auulsr̄ radicib/ pax ipa xpiana sibi terraꝝ orbē denuo vēdicabit. Et in ḃ positū est vnicū pacꝭ stabile fūdamentū/ sine q̄ siq̄s edificare voluerit nihilo plꝰ agit/ q̄ si det operā vt ḡuia tecta pietib arūdineis supimponat. Doꝝ corruptio fuit pma cā mali. q̄ moꝝ correctō erit pma cā boni. Vetꝝ hic laborꝰ ḃ opꝰ est. nec ḃ facere possis nisi te xpinq̄ tui ac domestici iuuerint. Proinde gregoriano exēplo psuasus aduocab tibi tantoꝝ laboꝝ sociosꝭ clericoꝝ ac religiosoꝝ q̄sq; prudēntissimos ac optīos. Ornab domū tuā scis/ prudentib/ modestis/ integris/ incorruptis Quā enī domū decet scitudo si nō tuā dñet? Certe paꝝ pfutura est tua vniꝰ iusticia/ si eā vicerit dissimil alioꝝ affectio. Uteris subinde mēbris tuis/ regisq; summi secutꝰ exemplū. quēadmodū ab illo discurrūt assidue spūs angelici ad hoīm mīsteria. sic diriges p orbē terraꝝ pacis nuncios. ¶ Uide tū q̄libus mēbris vtaris. Sūt q̄dam paralitica q̄ si volueris in dextruz mouere/ praue poti ferent in sinistruz. Proinde magna cura tibi subeūda est/ vt ad ḃ ministerium idonea diligas. Post babeb rex minoruz curas/ vt huic maxime maior ac efficacior insuias. Uide q̄so si careas oneribꝰ. vide siquis alius tanta solicitudine fatigetur q̄ tu. Vere ḃ dixerim summꝰ bonor sumus onꝰ. Sed ne te onꝰ terreat/ si bñ ministraueris sūmi oneris sūmū pmiuz. Uide deniq; si nō tibi incūbat cum eximio rege psallere/ durū quidē sed vigilātis viri canticū. Si dedero somnū oculis meis & palpebris meis dormitationē/ & requiem tpibus meis donec inuenīā locuz dño. Sed quē locū? Pacē/ nēpe. In pacefaciꝰ est locus eius. Sed quenā est hec pax? tranq̄lla bonoꝝ ocordia. Nō est enī pax ipijs dicit dñs Tolle igit vitia. reduc virtutes. Redde

mihi formã. redde vitã. redde etiã cuz dño gratũ locũ inuenire/cũ ꝗ tpe regnũ israel restitueris. ¶ Nec eccl'ia tecũ. Cuius vocib nihil aliud adijcio/nisi p̃cationẽ hũilẽ. vt det de⁹ dies vite ac robur vtutis/vt sub tuo p̃tificõ pulcre pacis dilatationẽ amplissimam videre possimus/Amen. ¶ Finit.

Incipit sermo eiusdem habitus massilie coram papa Benedicto/ Anno. Mcccciij. nona nouembris.

Benedic hereditati tue sctissime pater Benenedicte/ benedic obsecramus/vt fm nomẽ tuum sit z laus z opatio tua/ det benedictionẽ benedictus quoniã absq; benedictione p̃cuia eloquium nostrũ prorsus esset inualidũ. eloquiũ inq̃z/quod ego seruus tu⁹ pro parte z nomine hereditatis tue peculiaris. que ẽ vniuersitas parisiẽſ/p̃clarissima absq; dubitatione z primogenita studioꝝ. habitur⁹ suz cum istis legatis suis p̃clarissimis z probatissimis certe viris. S. t. fidelissimis /quibus associatus sum immeritus/z dux verbi fact⁹. z hoc te propicio/pater beatissime te benedicẽte. te benigno. Alioquin nisi tu domin⁹ dederis benignitatẽ terra nostra q̃ est heriditas tua. quo pacto dabit fructum suũ. Nisi benedictionẽ dederit legislator/ subditi quib⁹ passib⁹ ibũt de virtute in vtutem? Deniq; nisi tu domin⁹ iusseris benedicere. quo ausu auderet paruitas mea coram sũma tue beatitudinis celsitudie in cõspectu huius celebris conuentus indignum os aperire. Igit̃ Benedicte pater sancte benedic tu mihi. benedic z hereditati tue. Dane ego benedictionis gratiam reportare sperãs a beniuolẽtissimo z serenissimo S. t. spũ/aperio rursus fidenť os meum/vtẽs cõpellatione singulari nõ quidez p indignitate(pcul nefas tale)sed p singulari dignitate. sicut tua singularis est dignitas. ne q̃s indigne ferat morẽ istũ loquendi ad deũ z pscã scõꝝ patꝝ z oratoꝝ suetudinẽ. z obsecrãs dico ꝓbetica iprecatione Bñdic hereditati tue. ¶ Hereditas hec tua cuius benedictionẽ expetim⁹. duplex inuenit̃. vlis z ptial'. iuxta qd̃ orõem nr̃am in duos secernim⁹ articulos sic̃ ad duo ꝑncipalit̃ missi sum⁹. ¶ Primũ z ꝗ p̃cipuũ ẽ q̃rere pacẽ sup israel. ꝗ est sup ecclam q̃ est vlis hereditas tua. Hereditas mea israel ait ille cui⁹ vicari⁹ es in terris. z a q̃ tu pastor illi. tu colon⁹ z agricola supm⁹ plat⁹ es Propterea sane cũ btõ Martino/cuius instat celebritas/felicẽ hãc virtutũ suaꝝ consummationẽ existimare debes si pacẽ eccie integrã reliq̃ris. ¶ Alter pinde nr̃e legatõnis articulus ẽ/bñdictionẽ grãꝝ postulare p altera hereditate tua quodammõ peculiari. z q̃ est ecclıastice hereditatis ps q̃dã florẽtissima z p̃clarissima z electa. pace aliaꝝ dixerim. De q̃ gl'iari potes ꝓbetica exultatione/eterni hereditas mea p̃clara est mihi. Hec est hũilis z ꝑuota S. t. filia/parisienſ vniuersitas. q̃/cum iacob/nõ dimittet te. nisi benedixeris ei. consurgente aurora benignitatis tue/z serenitatis tue. ¶ Eget nimiũ vtraq; hereditas ista bñdictõne tua. vt apiẽte te manũ tuã/manũ tue bñdictionis/oia ipleanť bonitate. z dñi sit salus/z sup ppl'm tuũ bñdictio tua. Inuasit itaq; hereditatẽ eccie aper de silua z singularis fer⁹ depastus est eã. Oues q̃q; z cetros armẽtoꝝ greges/ꝗ est ppl'os simplices z ois ꝑditionis hoies miserãdo more/z execrãda penit⁹ diuisione dispserũt. z hereditatẽ tuam vexauerũt. Quã ego olim cladez iuuenis pastorio carmine deplorãs Lib⁹ inq̃z. Deu gregis ipacata lues nimis. heu graueruris exitiũ expta. hen pecoris sors altera semp/aut perit externo insultu suffert vl'acerbos/herẽtesq; cuti morbos vicia ve dãna/q̃lia misteriũ nẽ patiť pec⁹/omia postq̃/fato vsa malo tps tulit/z fuit error/ rixaq; pastorum sub quem meet innocu⁹ grex/ductorẽ trepidat/fugiunt ps altera tibrim/ps rodanum/nullo in certo pars altera sistit ¶ Auũ vo est pater btissime talibus hereditatis tue calamitatib⁹ obuiare. sue desolationi opem ferre. suũ quoq; maledictionis scismatice opprobriũ in benedictionem pacis decorã z fecundã ĩmutare. Oues in hac hereditate tua dispse sunt. tu eas collige. ꝓfracte sunt. tu alliga. saucie sunt. tu sana. errantes sunt. tu reuoca. pdite sunt. tu eas q̃sitas z inuẽtas ꝓpijs bueris z btis benign⁹ imponẽs gregi suo ꝓsocia. Ex si aliq̃ fortassis mirabili vicissitudine mutate sũt in lupos z beluas ferocesꝰ et seuas. vt de socijs vlixis p̃ circẽ poetica et moralis ẽ narratio. tu eas nõ enecare nõ p̃derevolueris. Bonis q̃dẽ z discholis debitor es/sapiẽtib⁹ z insipiẽtib⁹. Sz potẽti vtute bñdictionis tue. in mia z mãsuetudie.